

Független Magyarország

Egy számj
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-azám: 134.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

ZSOMBORY Iparművész kiállítása a városháza kis tanácstermében 1925. december hó 27-ig.

A szeretet ünnepén.

Az Eszme, a nagy, az egész világot összefoglaló, az egész emberiséget szeretetbe fogadó Eszme megszületett, hogy hirdesse és tanítsa a nagy Igazságot: Ember, szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Karácsony szent és bensőséges ünnepét üli most széles e nagy világon mindenfelé a keresztény világ. Ez ünnepe ez a most ránk következő ünnep nem csak egy vallásfelekezethez, hanem az egész emberiség egyetemének. Az Ember áhitja az ünnepi csendet, szomjazza a békét, a szeretetet, a megértést, az összetartást. Karácsony ünnepén, a szeretetnek ezen a szimbólikus szép napján elül a tülekedés, a törtetés zaja, elcsendesedik a gyűlölség szava. Szent áhitat szállja meg a lelkeket, mindenki magába száll, forró fohászt küld az egek mindenható Urához, hogy szüntesse meg az emberek között a félreértést, a szeretetlenséget. A Megváltó, aki ma született, szól hozzátok, emberek: Tegyetek félre haragot és gyűlölséget. Ne keressétek azt, ami benneteket egymástól szétválaszt, igyekezzetek egymást megérteni, szeressétek egymást. A gyűlölség soha sem termel jót, a szeretet, az egymást megértés üdvöt és jót hoz mindenkinek. Ha összefogunk, ha leomlanak az emberek szétválasztó falak,

ugy visszavivhatjuk a régi, boldog Magyarország történelmi határait. Felvirrad nekünk újra a régi boldogság. Boldogság pedig csak ott van, ott lehet, ahol megelé-

gedettség uralkodik, megelégedettséget pedig csak a kölcsönös tisztelet és szeretet szülhet. Aki hazáját szereti, az félre tesz minden gyűlölséget.

Nem kerül ex-lexbe a város.

Öt milliárd kihelyezett tőkét felmondtak visszafizetés végett a magánosok, a Kalocsai Takarékpénztár és a Kisbirtokosok Hitelszövetkezete.

Alig öt nappal ezelőtt tartott Baja város törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlést és már is annyira összehalmozódtak azok az ügyek, amik a törvényhatósági bizottság intézkedését vonják maguk után, hogy öt nap multával rendkívüli közgyűlést kellett összehívni, sőt, mivel még ez a törvényhatósági bizottsági ülés sem tárgyalta le a jövő évi költségvetést — a 19 ik rendes közgyűlésen határoztak úgy, hogy a költségvetés előirányzat áttanulmányozása végett leveszik a 23-iki rendkívüli közgyűlés napirendjéről a költségvetést, mert négy nap nem volt elegendő a hatalmas 84 oldalas könyv áttanulmányozására — és ezért újév után mindjárt az év első napjaiban ismét közgyűlést tart a város a költségvetés letárgyalása végett.

A szerda délutáni közgyűlést 3 óra után pár perc mulva nyitotta meg Balku Gyula főispán. A közgyűlésre — választás nem szerepelt a tárgysorozaton — alig 20—25 bizottsági tag jött el. A rendkívüli közgyűlés uralkodó planétája egyébként esupa vagyoni elszámolás, zárszámadás, pénzügyi eredmény bemutatás, gazdálkodási bilansz és egy csomó bizottsági hely betöltése volt. Az ülés pikantériáját az adta meg, hogy dr. Fehér Lőrinc ismét megsturmolta a tanács eljárását, ráolvasta a hatáskörátlépés kihágását és azonkívül még egy apró

pikantéria került terítékre, mint fekete leves, amit legutoljára hagytak: annak bejelentése, hogy a városi közpénzekből kölcsönkapó magánosok, — mind virilisták — valamint a Kalocsai Takarékpénztár felmondták a városnak a kölcsönt és kérték, hogy annak elhelyezéséről a város érdekeinek megóvása mellett hadéktalanul gondoskodjék a törvényhatósági bizottság a beruházási kölcsön körüli bonyadalmaknak még egy érdekessége van. Az, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitel Szövetkezetétől is — miután redukált kamattérítésre tett ajánlatot január elsejétől — visszavontak két és fél milliárd kihelyezett tőkét.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

A város zárszámadását Puhala Tibor főszámvevő referálása után dr. Valentin Emil hozzászólásával elfogadták.

A gyámpénzügyi mérleget bemutatott formájában jóváhagyta a közgyűlés és jóváhagyás végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

A házi és szegényházi pénztárak egyes kiadásai címei és rovatainál 1925. évben felmerült tulkadások erejéig hitelátruhá-

zási engedélyt kért a tanács dr. Reiser Antal gazdasági tanácsnok referátumában. A javaslat indoklásában az áll, hogy ilyen címen hárommilliárd 300 millió volt a tulkadás és csaknem ugyanennyi a bevétel.

Ehhez a ponthoz ismét felszólt dr. Fehér Lőrinc bizottsági tag s ezeket mondotta:

— Bár elismeréssel vagyok a polgármester működése iránt, mégis rövid idő alatt ismétellen kénytelen vagyok megállapítani, hogy a tanács újból túllépte a hatáskörét és megint kisajátította a törvényhatóság hatáskörét.

Erre vonatkozólag felolvasta a szervezési szabályrendelet idevágó intézkedéseit, amik utasításokat tartalmaznak a tanács számára és vagyoni jogi ügyekben megkötik a tanács kezét.

— Csak azért hozom ezt itt fel mert azt akarom, hogy a törvényhatósági bizottság kényszerítse a tanácsot a szabályrendeletek és törvények betartására, amint a tanács alárendelt közegeivel is megtartatja azokat.

A javaslatot egyébként elfogadja. A törvényhatóság ipénum is.

Ex-lexbe megyünk.

Miután a törvényhatósági bizottság a költségvetés tárgyalását levétette a napirendről január elejéig, míg a hatalmas könyvet átböngészhetik behatóbban is a bizottsági tagok, a tanács a költségvetés letárgyalásáig a folyó költségvetési év keretében a legszükségesebb kiadások folyósítására felhatalmazást kért, hogy a tanács elkerülje az ex-lexet.

Világítási bizottsággal világitanak.

Az 1926. évi közuti költségvetés elfogadása után a gázyár 1924—25. évi üzleti jelentésére, mér-

Jegyezze elő jegyét december 28-ig a Melles-Zsámboky vonós-negyves január 5-i hangversenyére Kolárnál vagy Wagnernál.

Karácsonyra!

Karácsonyra!

Hócipő Hócipő Hócipő

a gyermekek minden vágya és öröme. Legolcsóbb és leghasznosabb ajándék. Új szállítmány érkezett és minden eddiginél olcsóbb árak!

Kattarinka cipőáruház

Ne szereltesse rádiót,

mig díjtalan költségvetést nem kér

Lázár Sámuel cégtől.

Szakszerű szerelések garancia mellett — Vestern és Telefunken készülékek.

egére és 1926. évi költségel-rányzatára került a sor. A gázgyár üzletmenetére már nem volt kíváncsi a közgyűlés. Ki is érdeklődik ilyen csekélyiségek iránt.

Dr. Nyiraty Dezső tiszti főügyész indítványozta a gázgyári igazgatási tagok mandátumának meghosszabbítását, míg a belügyminiszter jóváhagyja a vilamos szerződést s az újjan kreálendő világítási bizottság foglalkoztatja a gázgyári vezetőség helyét és hogy utasítsa a közgyűlés a tanácsot a világítási bizottság működése szabályrendeletének elkészítésére.

(Ekkor a városháza minden hivatalában kiadta a villany, csak a közgyűlési teremben szuperált tovább is.)

Telekvétel.

A Rausch nberger-féle alpitványi házat Antalffy Ferenc, Iszkertz András és Nagy Márton műszaki tanácsosokból álló bizottság 130 és fél millióra becsülte: a pénzügyi bizottság azt ajánlotta, hogy a jótékony célra való tekintettel 170 milliót adjanak érte. Így is történt.

A borfogyasztási adó.

A Bajai Szőlősgazdák Egyesületének a borfogyasztás leszállítására vonatkozó kérelmét dr. Binder Péter ügyvéd referálta. A szőlősgazdák a bor kivétel teljes hiányát s nylik s azt kérték, amely mértékben leszállítják a borfogyasztási adót, oly mértékben emeljék a sóradót. Ez azonban lehetetlen, mert Baján már is a maximális sörfogyasztási adót szednek. A borfogyasztási adót a pénzügyminiszter állapítja meg. A szőlősgazdák azt kérik, hogy 10 aranyfléres adót alapítsanak meg, ami 39 százalékkal csökkentené az ilyen uton előálló jövedelmet. Ha már adnánk valamit a szőlősgazdáknak, akkor annak nagynak kellene lennie, hogy tényleg a segítség látszata legyen.

Amler: Ugy van!

A tanács azt javasolja, hogy a szőlősgazdák kéését ne utasítsák el, hanem adják ki a pénzügyi és gazdasági bizottságnak, hogy az januárban új javaslatl lépjen a közgyűlés elé arra az esetre, ha a költségvetésben valamely címnél megakartatik érnek el, majd akkor engedélyt tesznek a borfogyasztási adónál is.

Rajcsányi Imre: A városnak is a takarékosági elvet kellene megvalósítania, ahogyan a szaná és e írja, akkor majd le lehet száítani a borfogyasztási adót.

Dr. Valentin hozzászólása után a bizottság elfogadta a javaslatot.

A közéleti morál presztízsje alatt visszaszűgyenkezett tőkék.

A tárgysorozat nyolcadik pontját hagyják leguoljára, mint a fekete levest. Dr. Nyiraty főügyész referálta, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete a nála elhelyezett 2496 millió tőkét felmondotta. Eddig ez a bank a szerződés szerint dec. 31-ig a jegyintézet kamatlábján felül 4 %-ot fizetett, most pedig csak kettőt akar fizetni.

A tanács javaslatára, hogy ebből az összegből a Bajai Takarékpénztárnál 500, a Bank és Kereskedelmi Rt.-nél 500, a Magyar Országos Takarékpénztárnál 500, a Kereskedelmi és Iparbanknál 796 és a Dévidéki Banknál 200 milliót helyezzenek el.

A főügyész ezután nagy figyelem közepette bejelentette, hogy Bajai Ernő dr. és társai és pedig Daly Géza, Wiesler Sándor és Rohrberg Sándor, azonkívül Schleicher Géza mérnök és társai, azonkívül a Kalocsai Takarékpénztár részint levélben, részint pedig személyesen bejelentette nála, hogy a városnak rendelkezésére bocsátják a náluk elhelyezett beruházási kölcsönrészleteket. Kéri a törvényhatósági bizottság hozzájárulását, hogy a pénzügyi bizottság a január eleji közgyűlés elé a visszaadandó tőkék elhelyezéséről végérvényes javaslatot terjesszen.

Jndítványozza, hogy a törvényhatósági bizottság fejezze ki sajnálkozását a fennvezelt uraknak azért, mert erre az elhatározásra jutottak s egyuttal utólgi s nyitvánítsa elismerését és megbecsülését a Kalocsai Takarékpénztárnak, amely mindig előzéken és kuláns volt a várossal szemben. A közgyűlés a javaslatot elfogadta.

A főispán bucsuja.

A zárszó jogán Balku Gyula főispán meleg köszönetet mondott a törvényhatósági lista tagoknak, amiért az ön kormányzati élet irányításában támogatták és munkáját elősegítették. További kitartó támogatást kért. Egyébként mindenkinek boldog ünnepeket kíván.

A főispán szavaira Tury M.

válaszolt, aki rövid pár szóban viszonzta a főispán jókívánatait.

— tekintettel a fellépő tagok személyére és számára, akik az Operaház karmesterével és rendezőjével jönnek ide, továbbá az Operaház eredeti kosztümjeinek stb. szállítására — tetemes költséget kíván, hogy még a tell ház esetén is alig fedezik a várható bevételek a kiadásokat, különösen, mert az operaelőadások vezetősége a helyárakat oly alacsony árban óhajtja megszabni, mely az Operaház helyárainak alig egyharmadát teszi ki, Mésrészt a szereplő személyekre való tekintettel, a vezetőség elóhajtja kerülni azt, hogy esetleg ne az Operaház együtésének megfelelő ház néze végig az operaelőadásokat. Ép ezért ez uton hívja fel a nagyözönseget, hogy akik részt óhajtának venni az operaelőadáson, azok helyeiket legkésőbb december 25—26 és 27-én előre biztosítsák, mert az előadás csak az esetben lesz megtartva, ha kellő számú előjgyzés eszközötelik. A helyeknek csupán biztosítását kérjük, a jegyek ára az előadás napján is fizethető.

Magyar Kir. Operaház együtésének vendégjátéka:

1926. január 2., szombaton este 8 órakor.

Közeghy Teréz, Radnai Erzs, dr. Dalnoky Viktor, Demény Arthur, Pál Jenő Operaházi tagok, Szikla Adolf az Operaház karnagya és dr. Lányi Viktor rendező közreműködésével színr kerül:

B JAZZÓK

Leoncavalló 2 felvonásos operája. Szövegét fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda, komédiánő Közeghy Teréz
Canio a társaság feje Demény Albert
Tonio a bamba... Dr. Dalnoky Viktor
Reppó komédiás... Radnai Erzs
Silvió apó... Pál Jenő.

Karnagy: Sziklai Adolf. Rendező: Dr. Lányi Viktor.

Ezt megelőzi:

Bizet: CARMEN.

(Carmen-Don Jose-Michaela jelenete.)

Szereplők:

Carmen... Radnai Erzs
Michaela... Közeghy Teréz
Don José... Demény Arthur

Helyárak: 40.000, 30.000, 20.000, diákjegy 10.000 kor. Előjgyzéseket elfogad a mozgósínházi pénztár. Diszleteket és a ruházatokat a M. kir. Operaház műhelye szállította. Az előadás pontosan kezdődik.

Karácsonyi ajándéku

manikúr készlet, bőr- és lakk
kézitáska, Houbligant, coty par-
fümöt leszállított occasiós áron

Fischer Pál divatüzle-
tében
vegyen.

Hócipő legolcsóbban az országban!

Felhívás!

Lapunkban hird adunk arról, hogy a M. Kir. Operaház tagjainak együttese legközelebb városunkba jő, hogy egész estét betöltő opera Leoncavalló Bajazzó-

ját adja elő. Ez alkalmából az Uránia mozgószínház igazgatósága az alábbi felhívást intézi a nagyközönseghhez:

A M. Kir. Operaház együttese január 2 a tervezeti teni egy napos vendégjátékát. A vendégszereplés

Ingyen cipősorsolás Stelnernél.

Stellner cipőüzletében minden
cipő vevő december 31-ig

ingylen sorsjegyet kap.

A kisorsolásra kerülő cipők Stellner cipőüzletének kirakatában vannak kiállítva. Huzás december 31-én délelőtt 10 ó. az üzlethelyiségben. A nyertesek a nyeremény cipőket azonnal átvehetik.

Stellner a cipőárakat 10 százalékkal leszállította.

Ház

Szent
ház
elfogad

Egy jömenet

tűz
ker

teljes felszer
kiadóban.

MET
GA

Budape
Sürgöny
Telefon

BE

TEH
350 650

AUT

BE

4 kerék

SZEN

FÁJ

Ha gyöng

Kis gyermek

S azon töp

Hogy a gyer

Nem kell a

Jó tanácsot

Szent István

S piros-poz

Gép és

felszerel

szterg

motor

cséplőgé

cséplősze

nált állapot

san rész

e l a d o

lehet Ára

2. alatt.

Hócipő, sárcipő

és egyéb cipő különlegesség.

MATKOVITS JÁNOS cipésznel. (Városház épület.)

MOZI.

Szenzációs karácsonyi műsorok!
Minden nap új műsor!

December 25-én pénteken délután fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

Ossi Osvalda a legbájosabb német színésznő kitűnő filmje

Szerelmi express

vigjáték 8 felv. — Ezt megelőzi:

Szeretlek...

Megható szerelmi dráma 7 felv.
Főszerepben: Liane Haid és Olaf Fjord.

December 26-án szombaton délután fél 4, 6 és este fél 9 ó.

A tenger bosszuja

Dráma háborgó vizeken 9 felv.
Főszerepben: Richard Bartelmes és Dorothy Gisc. Ez megelőzi:

Cowboy princ

Csendélet a vadnyugaton 5 felv.
Főszerepben: Florence Gilbert.

Dec. 27-én, vasárnap délután fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

A francia filmek legszebb alkotása

Párisi éjszakák

A lebukok hercegének története 7 felvonásban. — Ezt megelőzi:

Pilotti szerencsét próbál.
Fix-Fox és a divat.

Híradók.

Titel ohne Mittel.

Három kinevezés a megyénél.

— Saját tudósításunk. —

A vármegye mai téli rendes közgyűlésének végén Balku Gyula főispán bejelentette a törvényhatóság plenumának, hogy főispáni hatáskörében dr. Mamuzsich József volt szabadvái, jelenleg bajai ügyvédet a vármegye tiszteletbeli főügyészévé nevezte ki.

A törvényhatósági közgyűlés elfogadta dr. Szabovyeics Dusan alispánnak azon előterjesztését, hogy dr. Poór Béla megyei tiszti főügyésznek, aki budapesti lakos, ott van az irodája és a dolga s akinek fáradtságos egy órai ülésére leutaznia, a közigazgatási bizottság havi ülésén való helyettesítésével, illetve állandó helyettesül dr. Béli Béla megyei tiszti főügyészt bízzák meg.

A harmadik kinevezés a legjelentősebb mind a három között, mert ezzel a kitüntetés számba menő kinevezéssel a polgári fronton szerzett érdemek jutalmazását és a nagy szürkeségből való kiemelést látjuk. Balku Gyula főispán ugyanis dr. Rapp Jakab jánosalmi községi orvost, tiszteletbeli járásorvost, aki a nem-

zetgyűlési képviselővé választott dr. Alföldy Béla járásorvost helyettesíti mandátuma tartamára, — Bács-Bodrog vármegye tiszteletbeli tiszti főorvosává nevezte ki.

Három jelentős érdeme is van dr. Rapp Jakabnak, amivel méltán részolgált erre a kinevezésre. Az első az, hogy Jánosalmán jelentékeny kulturális és társadalmi tevékenységet fejt ki már huzamosabb idő óta és ezen önként magára vállalt munkája során egy egész társadalmi réteget szervezett meg, amely most magába szíva az ujjonnan erősen portált közművelődési kulturát, — most tényleg a közművelődésnek él.

Mint orvos, a közegészségügy terén vasmarokkal tarti rendet és a lakosságot részoktatja a higiénikus életmódra. Dr. Rapp Jakabnak egyébként is óriási érdemei vannak a Jánosalmán az idén ősszel fellépett tífuszjárvány megfékezése terén, úgy hogy Jánosalma község nem győz eleget hálálkodni dr. Rapp Jakabnak azon értékes munkáért, amit

a község közegészségügyének európai nivóra emelésével produkált. Dr. Rappnak elévülhetetlen érdemei vannak a jánosalmi dispansaire kreálása és megszerzése körül is.

Dr. Rappnak sokoldalú fáradhatatlan tevékenysége közben volt ideje arra is, hogy Csiónak, a történelem istennőjének is áldozzon és munkát szenteljen. „Jánosalma története” címen értékes historiai munkát írt, amely monografiában a legrégebbi időkre kiterjedőleg vezet le Jánosalma keletkezését, fejlődését és az 1848. előtt Jankovácnak a szabadságharc viharában kijutott szomorú szerepét. Evvel a munkájával az idén ősszel dr. Rapp Jakab megnyerte a Falu Szövetség nagy aranyérmét is.

Dr. Rapp tehát tulajdonképpen már régebben megkapta jutalmát, a mostani kitüntetés legfeljebb csak betetőzése azon értékes munka méltatásának, amit mindenkinek el kell ismernie és méltányolnia.

NINCS OLYAN NŐ,

aki nem örül az illatszernek.

Legszebb és legolcsóbb

karácsonyi ajándék

1 üveg illatszer. Dús választék

az Apolló-illatszertárban (Uránia-mozgó mellett).

Levelek az üzleti dzsungelből.

A „vicces becses” analógiája. — Amikor az adós még hekliróz és egyéb közgazdasági históriák.

— Saját tudósításunk. —

Két ismerős kereskedő panaszkodott ma előttünk: az egyik elmondotta, hogy öt millió korona értékű számlát küldött ma ki és az inkasszáns csak ötvenezer koronát tudott behajtani. A másik hasonló dolgot panaszott: kiküldtem ma husz adósomnak számlát és csak egy fizetett valamit jelentéktelen összeget. Ehhez a két közgazdasági körjelenséghez járul még a harmadik ismerősünk nyilatkozata: nekem hiába küldenek a kitelezőim felszólítókat, én nem fizetek, mert nem tudok fizetni. És nem is csinállok magamnak gondot belőle, mert a cégnyomós borítékot fel sem bontom, így legalább nem tudom mi van benne, nem fáj miatta a fejem és nem krenkolom le magamat adósságaim miatt.

Ez a három panasz így csoportba kötve a legmarkánsabb kifejezője a mai magyar közgazdasági állapotoknak: a pénztelenségnek, ami elsorvasztja az ipart, lassu halódásra strapálja a kereskedelmet és megöli az üzleti életnek és minden kereskedelmi tevékenységnek és vállalkozó szellemnek.

Az emberek állandósult fizetési zavarukban elfásultak és nem törődnek semmivel. Sőt ott tartunk, hogy a vicc, a humor, (ha mindjárt akasztófa humor kiadásban is) meg a hekliróz bevonult az üzleti életbe. Hogy ez tényleg így van, élesen világítja meg a következő két levél, amit poentirozva lekölzünk.

„Vettem vicces levelét.”

Az első eset egy bajai fa- és szénkereskedővel S. L.-val történt. Illető szénkereskedő eladott Jánosalmára K. ottani fa- és szénkereskedőnek egy vagon porrosz szenet — hitelbe. A szenet le is szállította, de pénzt nem kapott. Várt hetekig, hónapokig, szóval huzamosabb ideig, de pénzt csak nem kapott. Közben rossz hírek jártak a jánosalmi adósról. Erre S. L. felkereste Jánosalmán kollégáját, tárgyalni kezdett vele és azt tanácsolta, ha már nem tud fizetni, kérjen ön-maga ellen kényszeregyezséget eljárását. Így is történt. 40% ra jött létre a megegyezés, szóval az egy vagon szénért most már 10 helyett csak 4 millióval tartozott, mert hat milliót, elengedett a ba-

Karácsonyi

kiállítás!

a

Zádor
Bazárban

Nyitva december 1-től

:- január 3-ig. :-

Igyekszik és uraknak alkalmas ajándéktárgyak:

Bőröndök
Pulloverek
Pénztárcák
Thermosok
Utikészletek
Ékszer-dobozok
Vadász-harisnyák
Vadász-mellények
Manikűr készletek
Vázák és szobrok
Íróasztal készletek
Dohányzó készletek
Autólack készitások
Berndorfi alpaca evőeszközök

Nagy elővételi vásár
a játék-osztályban!

BANÁN-BENOZATAL ERETT NYUGATINDIAIBAN A LEGJOBB TÁBLÁK B.P. TELEFON: 182-85

ai kereskedő és ezt a 4 milliót is csak két év alatt kell lefizetnie, de a fizetési részleteket még így sem tartotta be a jénoshalmi kolléga.

Ebben a napokban S. L. levelet kapott kollegájától Jénoshalmáról. A levélben azt írja, hogy mivel annak idején S. L. az egy vagon szent mástél vagonos kocsi-ban küldötte ki, ezért neki 800.000 koronás léghuvert kellett fizetnie s ha ezen összeget neki S. L. meg nem téríti, akkor ügyvédjével polgári pert fejt ellene folyamatba.

Erre S. L. a következő levélben válaszolt:

„Vettem vicces becsesét. Engedje meg, hogy komolyan igényperére annak érdemi elintézése helyett egy viccel válaszoljak:

„A vonaton utazik egy kupéban egy őrnagy és egy zsidó. Egyszer az őrnagy azt veszi észre, hogy galicai vonásokkal ékesített utitársának az arca eltorzul, a hasát szorongatja, nyomkodja és kétségbeesetten néz. Az őrnagy megkérdi, mi baja van. Hamarosan kiderül, hogy mi a baj, de hiába: a kocsi nem volt ilyen diszkrét illető, a legközelebbi állomás pedig még messze volt. Az őrnagy nobilis ur volt. Azt tanácsolta, hogy majd ő elferdül és az alatt intézze el a vén galicianer önmagával és a kupé ablakán való eltávolítással ezt az ügyet. Így is történt. Az öreg zsidó formálisan megkönnyebbült és az arca is kiderült. Visszaült a helyére és tovább folytatta az utját. Az őrnagy egyszer csak unalmában, meg hogy a kupéban visszamaradt penetrans büzt paralizálja egy kis dohányfüsttel, előveszi a cigarettatárcáját és rágyújt egy cigarettára.

Alig tesz azonban egy-két szippantást, amikor megszólal a vén aszeszponem rámutatva a falke ablakán lelégő kis titámi táblára:

— Nu, őrnagy ur, nem látja, hogy ez nem dohányzó szakas.

Hát igen. Ez a váaszom az Ő. léghuvertérítési perére és eljárásának jellemzésére.

Tisztelettel
S. L.

A heklirózó adós.

Nem kevésbé érdekes és mulatságos a másik levél is. Egy bajai nagykereskedő hat és fél millió korona értékű árut adott el hitelbe egyik vidéki kundsattjának, de a pénzt nem tudta megkapni adósától már huzamosabb idő óta. Hiába küldte hozzá utazóját, hiába küldött felszólító levelet, pénzt csak nem kapott. Még egy utolsó próbát tett levélben: a nehéz gazdasági viszonyokra, pénzzavaraira hivatkozott,

valamint arra, hogy nincs abban a helyzetben, hogy 6 és fél millió hosszú hónapokon át nélkülözni tudjon az üzleiből.

Erre csakugyan megszólalt a fent aposztrafált hanyag adós és a következő levelet küldte a hitelezőjének:

„A mai napon feladtam címére 6 és fél millió koronát, amit kérek június havi számlám teljes kiegyenlítésére fordítani. Egyúttal kérem Önt, hogy jövőben az utazója kiméljen meg engem látogatásaitól, mert én olyan céggel, amelyel 6 és fél millió korona kihitelezése megrendít és fizetési zavarok elé állít, nem akarok összeköttetésben lenni, de főleg nem ohajtok egy ilyen céggel üzletet kötni és annak tartozni.

Tisztelettel
aláírás.

U. i. Így irtam volna és így jártam volna el, ha volna pénzem. Így azonban csak arra tudom is-

mételtlen kérni, sziveskedjék továbbra is türelemmel lenni, míg pénzhez jutok és kiegyenlíthetem számlámat.

A fenti.

Azt hisszük, hogy ez a pénzküldés helyett még heklirózó levél is eléggé rikitón világit bele a mai fizetési életbe.

Finyás fakereskedő, aki válogat a vevőkben.

De ismerünk olyan dilettans-fakereskedőt is, akinek háromféle árszabása van és pedig külön jelentősen olcsóbb ár az esetben, ha az illető előre, vagy az áru átvételekor fizet; drágább az áru náta akkor, ha az illető — még ha jó pénz is — hitelbe vesz, még drágább, ha hosszabb időre szól a hitel és van neki egy formája, hogy azt válaszolja: „éppen elfogyott minden árum!” — ha olyan valaki jelentkezik áruért, aki nem hitelképes, illetve akit nem tart jó pénznek és nem akar neki hite be árut adni.

Szabó Lőrinc: Az új magyar lyra. Ascher Oszkár.

Dr. Fenyő Miksa: Locarnó, Mozart-Est.

Dr. Miskolczy Dezső: Átörök-
lés és idegrendszer.

Dr. Krisztics Sándor: Népszö-
vetség.

Németh Antal: Európai szin-
ház-kultúra.

Babits Mihály: Modern líra.
Külföldi társaság előadó ülése.
Apponyi.

Az ismeretterjesztő előadások II. sorozatára nem becsátanak ki bérletjegyeket és egyben közlik már most, hogy az előadások nagyobb részét — különös tekintettel lévén a farsang egyéb szórakozásaira — csütörtöki napokon délután 6 órai kezdettel rendezik meg.

Az előadások mindenkori dátumáról, kezdetéről, valamint színhelyéről a helyi újságok bőven fognak fevilágosításokat hozni.

A városi tisztviselők státusa A kormány csaknem minden tisztviselő kaszt részére megcsinálta a státust. A városi tisztviselők reménytelenül néznek a jövőbe, mi lesz az ő státusukkal, mikor kiszitlik el a szervezési szabályrendeletet, amelyet már három éve ígérnek, mint zsidóknak a messiást. A városi tisztviselők is tud akarnak lenni már egyszer a státus bizonytalanságain.

Vidéken dolgozó iparostanoncok mutasztása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter 600.000/1924. sz. rendelete szerint ezután is értesítetnek az összes tanonctartó munkaadók, hogy vidéki munka címén csak abban az esetben adható jövőben a tanonccok részére a tanítás alóli felmentés, ha erre az iskola igazgatója előre engedélyt ad, a távollét tartama hatóságilag igazolandó s amely nyiben a vidéki munka négy hetnél hosszabb, a tanuló munkahelyén a továbbképző iskolát látogatni kell és ezt pedig az ot-tani igazgató bizonyítványával igazolni köteles. Jövőben tehát semmiféle vidéki munka utólagos vagy a fenti rendeletől eredő igazolását el nem fogadhatja az ipariskola igazgatója, különösen szigorúan fognak ellenőriztetni azok az épitőipari tanonccok, akik vidéki munka címén még téli folyamán is távolmaradnak az iskolától és a város belterületén dolgoznak, az ilyenek munkaadói az iparhatóság előtt lesznek kötelesek igazolni tanoncaik mutatásainak okát.

Akácia

száraz, múlt évi vágásu **hasábfa**, továbbá más **kemény- és lágyfa** a legolcsóbb napi áron kapható

Katanics Antalnál

Erzsébet királyné ucca 96. szám.
Telefon 91. — Telefon 91.

HIREK.

Az ismeretterjesztő ciklus szennzációs programja.

Az ismeretterjesztő Előadások rendezőszége értesíti közönségét, hogy dr. Lambrecht Kálmán egyetemi tanár, Képek az ősvilág életéből című előadása technikai okokból elmaradván, csak a jövő évi II. sorozat előadásai között (a legnagyobb valószínűség szerint március hó folyamán fog szerepelni, továbbá Mészáros Gellért gimn. tanár S. B. Snawról hírdetett előadása csupán az Éber kiállítás megnyitására városunkban időző Nagy Sándor festőművész érdekében helyezett át a jövő esztendő előadásai közé.

A XVIII. század olasz operájának ismertetésére hírdetett La serva padrona részben a karacsony főlős program-gazdasága, részben pedig az Operaház Par-

sifal előkészületei miatt elmarad és csak a II. ciklus folyamán kerül előadásra.

A rendezőség ezután kéri bérletit a bérletjegyek további megörzésére, hogy az önhúban kívül eltolódott 3 előadásra érvényes jegyeiket felhasználhassák.

Közi egyben a január folyamán meginduló II. sorozat vázlatos programját:

Dr Nagy József: Korunk értelme
Dr. Heller Farkas: A szociális kérdés.
Dr. Terday Ányos: Irodalom és irredentizmus.
Dr. Czettler Jenő: A határmenti lakosság közg. feladatai.
Dr. Harrer Ferenc: Városi problémák.
Saád Henrik: Richard, Wagner, Székelyhíd, Medek, Kálmán, Lichtenberg.
Lehel István: Th. Mann.
Zsolnai Béla: Modern irodalom és az irodalom tudomány.
Schöpflin Aladár: A magyar regény.

Építőmesterek és építtekők figyelmébe!

Terrenol-pala a világ legjobb tetőfedéstanycs

tegyállós, tűzálló, vízáthatlan Állandó reaktor és anyagcserehelyen

Előd Bajai Műemlépítő és Mezőgazdasági Géprehár
Baja, Csurfuss Ferenc ucca 44. (Schmidt gépgyar épületében.)

Nagy választék
hársnyva és
keztükben
ECKERTNÉL.

Nagy karácsonyi
vásár mélyen le-
szállított árakkal
ECKERTNÉL.

Nagy választék já-
tékár. karácsony-
fa díszekben
ECKERTNÉL.

Tekintse meg a
játékvázsáit
ECKERTNÉL.

dó
55 számú
azonnal
lakással.
és,
16. Cim a
POL
G E.
ca 25.
rogar.
-25-27.
ET
TOK
KOK
ET
éses,
TOK
SZIV.
gyöngé,
is tegyen,
s legyen?
ba menni,
ni:
vén tartsa
z a gyer-
nek arca.
műhely
árgyak,
ógépek,
gánjáró
szletek,
ek hasz-
utányo-
tésre is
tekezni
os ucca
r házban.

Gonczlik Kálmán — apátplébános Örömmel veszszük és regisztráljuk annak a hírt, hogy gróf Zichy Gyula kalocsai érsek dr. Gonczlik Kálmán belvárosi esperes-plébánost apátplébánossá nevezte ki. Dr. Gonczlik a kinevezésről távirati értesítést kapott.

A MTE. mulatsága. A MTE. karácsony másnapján, dec. 26 án este fél 8 órai kezdettel az Ipartestület összes helyiségeiben színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. Ismerve a MTE. nagyszerű műkedvelő gárdáját, már előre is megjósolhatjuk színrekerülő „A sások” című vigjáték precíz előadását.

x Délmagyarország legnagyobb téglagyára. Rosenthal Mohács, bácskai egyedárusítója Pollák József fakereskedő, a pácson legolcsóbb árban ad kézi és géptéglát. Ugyanott a legszebb cserép, deszka és épületha kapható a legolcsóbb árban.

Walter

magántanfolyam Budapest, III. Rákóczi ut 51.

Előkészít középiskolai öszszevont magánvizsgákra, érettségire, vidékieket is. Tisztviselőknék nagy kedvezmény.

A Melles-Zsámboky vonósnégyes jan. 5-én Baján hangversenyez.

A legnépszerűbb magyar vonósnégyesről, — Idei műsorok, — Ezévi hangversenykörútjaik Nemzeti misztiót teljesítenek itthon és a külföldön.

Minden zeneértő, aki figyelmesen kíséri a napilapok művészeti rovatát, megállapíthatja, hogy a Melles-Zsámboky vonósnégyes ma már a legnépszerűbb magyar művészi együttes. Nagy plakátok hirdetik a fővárosban a quartett nyolc bérleti hangversenyét eddig csak a filharmónikusoknak sikerült bérleti hangversenyek sorozatára törzsközönséget hódítani, a vonósnégyesek közül egyedül a Melles quartett vállalkozott e merész feladatra és — mint az eddigi eredmény mutatja — a legteljesebb sikerrel. A novemberi és decemberi hangversenyen zsűfólásig megtelt a Vigadó nagy terme, ahol a közönség lelkes ünneplésben részesítette a már szinte európai hírvé vált kedvelteit.

Nekünk régi, kedves ismerőseink! Egy éve, hogy egy örökké felejthetetlen hangversenyen bemutatkoztak. A nagy Kodály ösmagyar erejű a kotása, a bájos Mozart motívumok és a tragikus mélységű Beethoven muzsika hangjai még mindig itt zsonganak lelkünkben. Nekünk mondták el az üzbeszédjüket és innen indultak el hódító körútjukra az országban, majd ki Bécsbe és Milánóba. Ujuk a diadal útja volt. Egy-egy kedves levelezőlap érkezése bizonyítéka volt, hogy a legmámorosab sikerek között is visszagondolnak Bajára.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Azóta is sokat haladtak, fejlődtek! A nagy sikerek csak fokozták művészi ambíciójukat s egyre tökéletesítették stílusukat, gazdagították terjedelmes műsorukat. Nagy nevek, nagy alkotások tolmácsolói. Műsoron Kodály, Bartók, Dohnányi, Weiner, Ksa, Hayden, Mozart, Beethoven, Schubert, Schuman, Brahms, Reger, Franck César, Ravel, Debussy, Tschairowszky, Gasounow, Goldmark, Strawinszki, Schönberg. Az idén már a vidék több nagyobb városában játszóltak, jelenleg pedig eleget tesznek az olaszországi meghívásoknak; Milánóban, Rómában, Torinóban, majd Svájcban hirdetik a magyar géniusz nagyságát. Mindenütt nemzeti misztiót teljesítenek, hiszen ök az új igazi magyar zenének leghivatottabb apostolai; Kodályt és Bartókot

náluknál szebben nem játsza senki.

S miért jönnek a nagy világvárosok zajos sikerei után mégis e kis csendes végvárba, Bajára? Itt átadom a szót Melles Bélának:

„Baját, szülővárosomat végtelenül szeretem. Felejthetetlen ránk nézve a mult évi kedves fogadtatás és ezért az idei bajai hangversenyünket, nem fogjuk elmulasztani semmiesetre sem. Legnagyobb milánói sikereim közepette is folyton eszemben járt a régi vers: „Lakább nézném a bajai kettőt, mint Milánóban azt a harminkettőt.”

Ök szeretettel jönnek. Mi szeretettel várjuk öket s így végtelenül kedves melegségű este lesz hangversenyük.

Megnyilt Sugár Soma Gólya áruháza

Baján, a volt Halász-féle kalapüzlet helyiségében.

Legnagyobb és legdusabb Férfi kalapraktár

uri divatárak, női és férfi fehérnemők. Legnagyobb választék, legolcsóbb bevásárlási forrás

Sugár Soma

Gólya áruházban. Eötvös ucca (Rorárius cukrászda mellett)

Katonai cikkek ismét kaphatók

Bangó

jogi szeminárium, Budapest, IX., Radai u. 14.

Teljes anyagi garancia mellett készít elő vidékieket is.

Zongorák, pianók

külföldi és saját gyármány, állandó nagy raktára, vételi és eladási kedvező feltételekkel is. Tíz éves jótállással, olcsóbban mint bárhol Zeneakadémia szobában G. A. A. Liszt Ferenc-tér 7. Budapest.

Kérjen

Messmer-teát

a legfinomabb keverék, zamatos és használatban rendkívül kiadós.

Körzeti képviselő:

Balassa és Társa, Baja

BUTOR legnagyobb választékban Pollák J. butorgyárban.

DESZKA, ÉPÜLETHA, CSERÉP és TÉGLA legnagyobb választékban legolcsóbban Pollák fatelepén kapható.

Valódi Hátsek-fele Eternit-pala árusításával cs ak is Goldschmidt Lojos

fakereskedése (Sugovica p-rt, Schleicher telep mellett.) egyedárusító van egy bizva Baja és környéke részére. — Minden darab Eternit domborbetűkkel van ellátva.

Ugyanott különleges vörös lenyő és borovi áru jutányos áron beszerezhető.

!!! Drága a fa, de olcsó a szén !!!

Elsőrendű porosz darabos szén q-ként 105000 K
 Vegyes apró diószén 105000 K
 Sajtott porosz dziedzici 75 dkg-os brikket 8000 kaloriás,
 háztartásban takaréktűzhely fűtésére legalkalmasabb, ko-
 rom, hamu és salak mentes szén q-ként 183000 K

Elsőrendű budapesti gázgyári nagydiókoksz, szemnagy-
 ság 20—22 mm. 105000 K
 Elsőrendű budapesti gázgyári kisdiókoksz, szemnagy-
 sága 10—25 mm. 88000 K

Öt mm-án felüli rendelésnél a fuvardíj az árban a forgalmi adóval együtt bentfoglaltatik.
 Öt mm-án aluli rendeléseknél a fuvardíjat külön felszámítjuk.

Sándor László fa- és szénkereskedő, a pályaudvaron. — Telefonszám: 228.

Soltvadkerti boraimat

Bajára hoztam és azokat lite-
 renként 5000—6000 koroná-
 ért árusítom és 50 litertől
 felfelé pincéből kiszolgálók.
 Megbizottam Hónig Ferenc
 vendéglős (Arany Kacsá).
 Kölcsey Ferenc ucca 27.

Roth Konrád
 borkereskedő.

Ujlaki asbest
 pala,

Chamotte téglá,
Keramik téglá,
Diszós és itató
vályuk

Mész, cement,
kavics, dunai
homok, granittó,
köpor, téglá.
cserép

minden mennyiség-
ben legutányesebb
árban kaphatók

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és
cementárugyár

Gyártelep telefon 180.
Városl. Irodák:
Tér István u. 5. Tel. 234
Arany János u. 3. Tel. 111.

Fűzők

Éllásné
Jakab Eszti
 fűzőszalonjában
Munkácsi Mihály u. 4.
jutányos árban
 készülnek.

Gummi betétes fűzők,
Gummi fogyasztó fűzők,
Gyógy-haskóttók orvosi
rendeletre és melltartók.
 Alakítást és javítást elvállalok.

Éjjeli inspekción

dec 21-től dec 27-ig
reggel fel 8 óráig és vasár-
nap délután nyitva

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
 gyógyszerárta.

Országos és külföldi kórházak gyógyszerárta

Pillangó védjegyű a **Brázay márványszappan,**

legjobb, legolcsóbb, legkedveltebb pipereszappan.
 A polgári háztartások cikke!

200.000 koronás havi

RÉSZLETFIZETÉSRE
 újból baphalóbb a

SINGER VARRÓGÉPEK
 SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Fischer Simon

mechanikai üzletében

Elsőrendű

széna

préselt állapotban bármilyen
 mennyiségben és napi áron
 alul bármikor kapható a háznál

Erzsébet királyné u. 85. sz. alatt,
Sárkány Zsigmondnál.

A fűszeres,

aki Önnek — tisztelt Háziasszony — az ujonnan forga-
 lombba hozott valódi **Szent István cikória kávé**t
 ajánlja, önkéntelenül is elárulja, hogy az Ön javát akarja,

mert ez a ci-
 kória kávé
 nemcsak hogy
 kiváló minő-
 ségű, de alap-
 jában véve
 olcsó is, mert a
 gyár ajándékul

minden doboz sarkába
pörkölt szemeskávét tesz.

Ez a fűszeres megérdemli, hogy Ön öt állandóan vevőként támogassa!

1925. december 25.

Arany és Ispániajások a Független Magyarország lapkiadóváltóján. A kiadó szerkesztője: Fodor Károly

Karácsonyi ajándék?

3—4—5—6—7 lámpás
 eredeti Marconi

rádió-készülék

képviselője

Kanyó László
 Baja.

Kizárólag 1926 Január 31-ig

üzletem átalakítása miatt
 az alábbi rőfősárkat

minden elfogadható áron árulom

Ingszefireket

Női és férfi ruhaszöveteket

Ágynemű és más kanavászokat
 Minden célra alkalmas vásznakot
 és sifonokat

Karton, barkett és hasonló e szak-
 mába vágó egyes cikkeket.

Felhalmozott maradványoknál

külön 20 százalékos engedmény.

Stein Miksa

rőfősáruháza, Pollermann-féle ház.
 (Tóth Kilmán szoborral szemben.)

Fischer Simon
 mechanikai üzletében

Elő Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépraktár
 Baja, Círusz Ferenc ucca 44. (Schmidt gépgyár épületében.)